

Livet etter døden - Samling 8, Økt 2

Hva skjer med oss når vi dør?

Det er ikke meningen at vi skal gå rundt og tenke på døden til enhver tid. Vi vil gjøre det beste ut av livet vi lever, både nåtiden og fremtiden. Fortiden kan vi ikke endre, men vi kan endre hvordan vi ser på det som har skjedd før. Har det skjedd noe vondt, kan vi for eksempel ta stilling til om vi skal tilgi, be om unnskyldning, lære av våre feil eller andres gode eksempel, osv.

Gud ønsker det aller beste for oss mens vi lever her på jorden, men han ønsker også at vi er klare til å møte ham når vårt jordiske liv er over. Hva betyr det egentlig å være klar til å møte Gud? Da betyr det at vi har levd et liv som er i tråd med hvordan Gud ønsker vi skal leve, at vi har prøvd å rette opp de gangene vi har ikke har greid å leve opp til Guds standard, og at vi har prøvd å holde kontakt med Gud hele tiden (via bønn). I en tidligere økt ble det lagt fokus på det å holde kontakt med de vi ønsker å ha et godt forhold til. Hvis du f.eks. kommer på besøk til noen du nærmest aldri har hatt kontakt med, du har aldri brydd deg om hva de tenker, ønsker og sier, og det eneste du er opptatt av er å bli servert god mat og behandlet som en æresgjest, er du ikke da en smule godtroende? Hvem vil ha en slik gjest på besøk?

Gud skapte oss for å ha et forhold til oss. Han ønsker å at vi skal komme til himmelen og leve evig sammen med ham når vårt jordiske liv er over, men da må vi også være interessert i Gud og i hva Gud vil både med og for oss.

Ta en titt på **Godshare episode 8**, «Er det et liv etter døden?», der Ann og Sam forteller hva de tror skjer med oss når vi dør.

Diskuter følgende i grupper eller i plenum (kateketen deres kommer ikke nødvendigvis med noe fasitsvar foreløpig):

- Hva skjer med oss etter døden?
- Hva er helvete?
- Hva er skjærsilden?
- Hva og hvor er himmelen?

	Hva skjer med oss når vi dør?	Sant-?	Usant-?
1	Når vi dør adskilles sjelen og kroppen.		
2	Sjelen går rett til himmelen; til Gud.		
3	Hvis man har syndet mye, kommer man aldri til Gud.		
4	Kroppene våre skal også oppstå fra de døde en dag.		
5	Himmelen er et fysisk sted.		
6	Skjærsilden er noe vi katolikker ikke tror på lenger.		
7	Skjærsilden er en renselsesprosess.		
8	Helvete er en tilstand der vi opplever vi opplever sorg, smerte og tortur hele tiden.		
9	Helvete er en tilstand der vi opplever evig adskillelse fra Gud, det absolutte fravær av kjærlighet.		
10	Katolikker tror ikke på helvete, kun på skjærsilden.		
11	Når et menneske er dødt, kan det ikke lenger gjøre noe for seg selv. Da er det de (oss) levde som må be om frelse for den/dødes sjel.		
12	Den siste dom er dagen da verden går under, og alle blir dømt.		

	FASIT: Hva skjer med oss når vi dør?	Sant-?	Usant-?
1	Når vi dør adskilles sjelen og kroppen.	X	
2	Sjelen går rett til himmelen; til Gud.		X
3	Hvis man har syndet mye, kommer man aldri til Gud.		X
4	Kroppene våre skal også oppstå fra de døde en dag.	X	
5	Himmelen er et fysisk sted.		X
6	Skjærsilden er noe vi katolikker ikke tror på lenger.		X
7	Skjærsilden er en renselsesprosess.	X	
8	Helvete er et sted der vi opplever vi opplever sorg, smerte og tortur hele tiden.		X
9	Helvete er en tilstand der vi opplever evig adskillelse fra Gud, det absolutte fravær av kjærlighet.	X	
10	Katolikker tror ikke på helvete, kun på skjærsilden.		X
11	Når et menneske er dødt, kan det ikke lenger gjøre noe for seg selv. Da er det/de (oss) levende som må be om frelse for den/dødes sjel.	X	
12	Den siste dom er dagen da verden går under, og alle blir dømt.		X

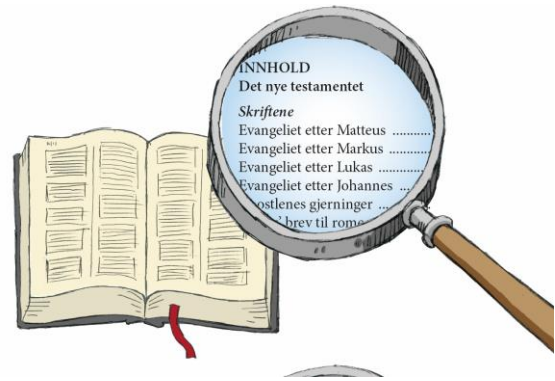
Til påstand 8: Både 7 og 8 kan være korrekte. Fravær fra eller adskillelse fra Gud betyr at det er et liv uten kjærlighet, glede og godhet. Det vil oppleves som et liv i sorg, smerte og tortur. Forskjellen på påstand 7 og 8 er at påstand 8 bruker ordet 'sted'. Vi er vant til å tenke at både helvete og himmelen er bestemte

steder, men det er feil. Både himmelen og helvete er tilstander vi befinner oss i. I det ene eksisterer Gud sammen med oss, i det andre finnes ikke Gud i det hele tatt.

Hva sier Bibelen om livet etter døden?

Dette står det om flere steder Bibelen:

- Døden som en søvn vi skal våkne av til et spesielt tidspunkt.
- At vi blir dømt når vi våkner fra denne dødssøvnen.

Hvorfor blir døden sammenlignet med en søvn?

OG

Hva slags dom er det snakk om?

Både i Det gamle og Det nye testamentet finner vi tekster som omtaler livet etter døden. I Daniels bok, Dan 12,2 står det «Mange av dem som sover i jorden, skal våkne opp, noen til evig liv, andre til skam og evig avsky.» Paulus skriver også om denne søvnen i det første brevet til tessalonikerne: «For så sant vi tror at Jesus døde og stod opp, så skal Gud ved Jesus også føre dem som er sovnet inn, fram sammen med ham.» (1 Tess 4,14). Jesus selv snakket om at døden var en søvn. Da Jesus fikk vite at hans venn Lasarus var død, sa Jesus til disiplene sine: «Vår venn Lasarus er sovnet inn, men jeg skal gå og vekke ham.» (Joh 11,11)

Døden blir sammenlignet som en søvn, fordi søvn er noe man våkner fra, og Gud ønsker at vi skal våkne til et liv der han kan ta oss inn til seg (himmelen/paradiset). Vi katolikker tror dermed ikke at det motsatte av å komme til himmelen er en død vi ikke våkner av. Slik det står beskrevet i Bibelen, er død en søvn alle skal vekkes av, men i det øyeblikket vi vekkes, må Gud avgjøre om vi kan komme til ham. Da må vi først ønske å komme til ham, og det enkleste (både for Gud og for oss) er hvis vi har levd et liv i overenstemmelse med Guds ønsker og lover for oss mennesker. Har vi ikke det, må vi vise at vi angrer på det vi har gjort og at vi ønsker tilgivelse.

Det er dette øyeblikket da Gud skal avgjøre om vi kommer til ham, som er denne dommen vi alle må gjennom. Kanskje ordet *vurdering* ville vært lettere å forholde seg til. Vi – hver enkelt av oss og det livet vi har levd – blir vurdert av Gud før han kan avgjøre om vi er klare til å komme til ham.

Og, her kommer dette med Skjærsilden inn i bildet. **Skjærsilden er en tilstand der vi blir rensset for de syndene vi har begått i livet vårt.** Det er sjelen som må renses. Dette er litt som å gå gjennom Security på en flyplass. For noen – de som er forberedte og har pakket bagasjen sin møysommelig – går det *smooth* og enkelt å komme gjennom sikkerhetskontrollen. For de som har vært litt unøyaktige med

pakkingen, eller de har med seg ting det ikke er tillatt å ta med inn på et fly, så blir de tatt ut til side. Bagasjen blir nøye gjennomført. Kanskje blir de også kroppsvisitert. Det du har pakket/med deg er livet ditt og hvordan du har levd det. Det er dette du tar med deg gjennom Skjærsilden – himmelens/Guds sikkerhetskontroll.

I Bibelen står det at det er Jesus som kommer tilbake og dømmer oss. Dette blir kalt **Jesu andre**

komme (at Jesus kommer tilbake til jorda for andre gang). Hvis dere husker (har hørt/lest) historien om røveren på korset, en av de som var korsfestet sammen med Jesus, så husker dere kanskje hva som ble utvekslet mellom denne og Jesus-? Den ene røveren gjorde narr av Jesus, men den andre røveren trodde på det Jesus var og er, og han ba om tilgivelse for sine synder (man ble ikke dømt til korsfestelse – en av de aller verste dødsstraffene på den tiden – med mindre man hadde begått en alvorlig forbrytelse). Da sa Jesus til denne røveren: «Sannelig, jeg sier dag: I dag skal du være med meg i Paradis» (Luk 23,43)

Det har vært utrolig mange tolkninger av dette med dommedag og skjærsilden. Mange har blitt skremt og redd av dette, men da de forstått eller fått det forklart på feil måte. Tenke på det slik: Hvis denne kriminelle som ble korsfestet ved siden av Jesus kunne få tilgivelse av Jesus selv, burde det da ikke være håp for de fleste av oss?

Noe annet som er viktig – **UTROLIG VIKTIG** – å minne seg selv på: **Guds lover og Guds dom**

eksisterer ikke for å skremme oss, men for å hjelpe oss. Vi har tidligere snakket om hvordan et samfunn blir uten lover og regler. Bryter man til stadighet lover og regler, da utsetter man både seg selv og andre for negative konsekvenser. Før Adam og Eva (som er symbolet på menneskeheten; vi kan med andre ord si «vi mennesker») måtte forlate Paradiset, var vi syndfrie. Det onde eksisterte ikke der hvor Gud var. Det gjør det heller ikke nå. For å kunne leve hos Gud i evig kjærlighet, fred og glede, må vi først kvitte oss med alt det onde vi har greid å rote oss bort i mens vi har levd på jorden. Derfor er det viktig å stadig tenke igjennom hvordan vi lever, og det viktig å be om tilgivelse for det vi har gjort som ikke har vært bra. Dette bør vi gjøre både overfor Gud og våre medmennesker.

Helt nøyaktig hvordan denne søvnen (døden; før vi vekkes ved Jesu andre komme) foregår, og hvordan denne vurderingen (dommedag) skal foregå, det er det ingen som vet. Det viktigste er kanskje å være klar over hva som står i Bibelen og å få såpass god kontroll på livene våre slik at vi kan velge det som gagnar oss både i vårt jordiske liv og i livet etter døden.

Her er flere bibelsteder om døden og om hva vi kan forvente når vi dør:

- David og Job forteller om at vi skal stå opp igjen etter å ha vært døde: Job 14,10-14* og Sal 15,17 (*Denne er nok litt vanskelig å forstå.)
- Jesus om livet etter døden: Joh 5,28.29.
- Mennesket synder for første gang og velger døden (fravær fra Gud) istedenfor livet: 1 Mos 3,1-3
- Paulus setter fokus på hva livet er. Dette må vi først kunne forstå hvis vi skal forstå hva døden er: 1 Tess 5,23. I Skapelsesberetningen får vi vite hvordan Gud gjorde menneskene levende med sin livspust (= Gud ga oss sjel): 1 Mos 2,7
- Vi mennesker er ikke udødelige som Jesus, men: Rom 2,7 og **spesielt Joh 3,16**
- Paulus prøver å forklare når vi oppnår denne udødeligheten: 1 Kor,51-55.
- Les gjerne hele historien om Lasarus (hvis dere ikke allerede har gjort det tidligere): Joh 11

Rollespillet «Chat ved helvetes port» – Kommer etter hvert

Skjærsilden og Døden

På sidene 4 og 5 har vi allerede vært litt inne på hva skjærsilden er og hva som skjer når vi dør. Hvis dere ønsker å fordype dere enda mer i disse temaene, så kan det være en idé å ta en titt på hva den katolske katekismen sier om dette.

I **YOUCAT Katekismen** fra # 152 til # 164 finner dere gode svar på dette og flere av de andre temaene vi har tatt opp i denne økta. Hvis dere kun ønsker å lese/lære om skjærsilden og døden, så se kun på Y # 154, 157, 159 og 160.

Mer info: På NUKs nettsider kan dere lese om skjærsilden, og også om hva avlat er (var):

<https://www.nuk.no/skjaersild-og-avlat/>

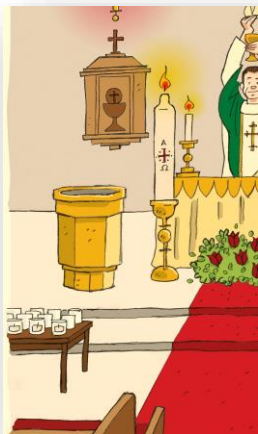
Hvis dere vil ha litt dybde-lesning om disse temaene, så ta gjerne en titt på hva som står på den katolske nettsiden vår: <https://www.katolsk.no/tro/tema/eskatologi/artikler/purgator>

Noen filmer/videoer om temaet (engelsk):

- Sycamore, episode 20: «Maria og håpet om himmelen»
<https://www.youtube.com/watch?v=EOTpwKZxMGY>
- Augustine Institute – Catholic Church Explained: Why do Catholics believe in Purgatory?
<https://www.youtube.com/watch?v=XeSS1tIU2Ew>

Hvorfor be for de avdøde, og hva er *Allesjeldersdag*???

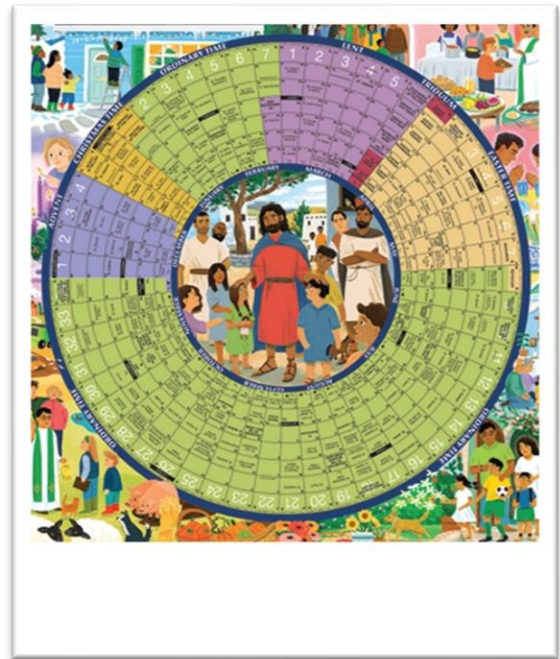

Dere har kanskje sett dette bildet (til venstre) før når dere har snakket om messen og/eller om hva som finnes inne i en kirke-? Husker dere hvorfor katolske kirker har et bord, eller et sted der man kan tenne noen små lys (bildet: bordet med T-lysene)? Det var for å minnes avdøde. Helt riktig! Man tenner et lys for en som er død, man minnes denne og man ber for den avdødes sjel. Hvorfor?

Før vi går videre må du nå tenke gjennom hva du har lært om skjærsilden. Når noen dør, og vi antar de er i skjærsilden, da kan de ikke lenger gjøre noe for seg selv. Det er det livet de har levd, og den prosessen de må gjennom for å gjøre opp for sine synder som vi tror foregår i den tilstanden vi kaller skjærsilden. Vi, som fremdeles lever, kan hjelpe de avdøde med prosessen de gjennomgår i skjærsilden. Dette gjør vi ved å be for dem. Da ber vi om at de blir frelst. Dette betyr at den som er død må få rensset sin sjel såpass godt at han eller hun kan få komme inn til Gud i himmelen.

På Allesjeldersdag, som er den 2.november hvert år, ber vi spesielt for alle døde. Denne messen kan feires som en slags begravelse, det vi kaller en **rekviemmesse**. Den er ganske lik en vanlig messe i oppsett, men den har spesiell ledd og deler (bønner og liturgiske sanger) som kun brukes når vi i kirken har å gjøre med død og begravelse.

Bildet til venstre viser en kirkekalender. Den er på engelsk, men kanskje greier dere å finne All Souls Day?

Pater Pål og pater Hallvard forteller om Allesjeldersdag

HER: <https://www.youtube.com/watch?v=ciMnOI49KYs>

HER: <https://www.katolsk.no/biografier/historisk/nov02>

Refleksjonsspørsmål til slutt:

- Hva tenker du nå om døden og om livet etter døden?
- Har du selv vært i katolsk begravelse?
EKSTRA: Kanskje du skulle planlegge å gå i en katolsk begravelse (eller bisettelse) neste år, selv om det ikke nødvendigvis er noen du kjenner. Hvis det er en i menigheten som er død, så husk at en menighet er som en stor familie. Det er helt greit å delta på en begravelse til en som tilhører menigheten din. Da får du gjort to ting på én gang: Du både støtter opp om den avdøde og dennes familie, og du får erfart first-hand hvordan en begravelse/bisettelse, og evt. en rekviemmesse foregår. Vet du forresten hva som er forskjell på begravelse og bisettelse? Sjekk dette: <https://heder.no/byraer/oslo-m-jacobsen-gravferd/nyheter/begravelse-eller-bisettelse/>
- Hvis en venn spør deg «Du er katolikk, du. Hva mener du skjer når vi dør?»
- Vil du skille mellom det Kirken sier om døden og det du selv tenker om døden? Hva? Hvorfor? Hvordan?